Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { în România 5 lei. în străinătate 8 lei.
Taxe poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. II-le P. T. T. Nr. 24.464/930

Nr. 287 Miercuri 22 Octombrie 1941
12 Pagini

BIBLIOTECA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE
ÎN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
în străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
ÎN ŢARA
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR
şi ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

EXAGERĂRI DĂUNĂTOARE

Reprezentanţii oficialităţii au recunoscut în toate ocaziile că în vremuri de criză economică în felul celei prin care trece astăzi Europa, primul leac de care ţin seama toate ţările prevăzătoare este: intensificarea producţiei.

Bunele intenţiuni ale oficialităţii merită toate laudele; din nefericire însă în aplicarea măsurilor dictate de reglementarea preţurilor, organele în subordine nu ţin seama şi de rolul pe care îl au producătorii în economia generală a ţării şi în sistemul nostru de aprovizionare.

Am subliniat mereu necesitatea controlului, în lupta contra acelora dintre comercianţi ori industriaşi cari neţinând seama de greutăţile tuturor, vor să obţină câştiguri prea mari; nimeni nu contestă îndreptăţirea sancţiunilor aplicabile tuturor celor cari se abat dela datoriile prevăzute de legile şi de regulamentele în vigoare.

Dar aceasta nu înseamnă ca autorităţile respective: fiscul, comisiile pentru combaterea speculei, organele Primăriei, delegaţii ministerului muncii, ai salubrităţii, ai timbrului, etc., să considere în prealabil, înainte de a avea cea mai mică suspiciune, pe orice producător drept un delicvent.

Un mare fabricant ne scrie că sunt zile în care îi sunt controlate scriptele şi activitatea de zece persoane diferite!

Dacă vrem să intensificăm producţia, în vederea îndestulării necesităţilor pieţii, controlul nu trebue confundat cu prigoana sistematizată. Datoria celui împuternicit cu controlul este una şi „şicana" este alta. În afară de călcările de lege intenţionate, producătorii pot face de bună credinţă erori involuntare, din cauza labirintului de legi, atât de multiple şi complicate. Datoria reprezentanţilor autorităţii e să dea îndrumări pentru îndreptarea greşelilor, lucrând astfel în interesul colectivităţii şi al dorinţelor superioare cu privire la sporirea producţiei.

Aşa cum se prezintă situaţia pe care o cunosc toţi cei cu vederea clară, este păgubitoare şi pentru producători şi pentru consumatori. „Cheltuelile neprevăzute" — dar inevitabile potrivit obiceiului împrumutat din Fanar — le suportă în cele din urmă tot cumpărătorul şi iată în parte unul din motivele urcării preţurilor.

Dacă ar exista o solidaritate între cei de bună credinţă, nimeni n'ar trebui să se lase intimidat de cei cari vin cu intenţiuni suspecte; aceasta în caz când sunt conştienţi că au îndeplinit absolut toate prevederile legale şi că deci nu au să se teamă de vreo acuzaţie adusă cu uşurinţă ori în vederea vreunui aranjament „individual" făcut în dauna intereselor generale, adică şi ale statului şi ale producătorilor şi ale consumatorilor.

Controlul implică seriozitate, cinste, omenie — spre a fi la înălţimea misiunei ce i-a fost încredinţată în numele nostru al tuturor.

Situaţia pe teatrul de război oriental

Bătălia din regiunea Moscovei.—Operaţiile din sectorul de sud

de R. SEIŞANU

Ofensiva germană continuă să se dezvolte pe un front întins dela izvoarele fluviului Volga (platoul Valdai) până în apropiere de vărsarea Donului în Marea de Azov.

Frontul descrie o curbă uşoară în centrul dispozitivului ofensiv german, în sectorul Charkow.

In regiunea de nord-vest, vest şi sud de Moscova, unde s'au concentrat aproape toate forţele sovietice ce au mai rămas din fostul grup de armate al mareşalului Timocenko, amestecate în ultimele zile cu formaţiuni din rezervă aduse din circumscripţiile militare orientale, Gorki, Cazan, Chivovsk, Cuibişev şi altele, presiunea armatelor germane se accentuează.

Contra-atacurile ce le-au dat trupele lui Timocenko în direcţia Kalinin, spre N.V. de Moscova şi în direcţia Orel, sud de Moscova, au fost respinse.

După opinia cercurilor competinte militare germane cele două armate sovietice, dată fiind situaţia lor actuală, nu sunt în măsură să oprească dezvoltarea metodică a ofensivei armatelor germane din grupul comandat de mareşalul Bock şi nici operaţiunile celor dela nord, din grupul comandat de mareşalul Loeb.

Trebue să ţinem seama de faptul, că grosul forţelor sovietice din grupul de armate al lui Voroşilov — aproximativ cifrat la un milion de combatanţi — este încercuit în sectorul Leningrad, pe când celelalte forţe din acest grup sunt fragmentate şi luptă izolate în regiunea dela răsărit de lacul Ilmen, în Carelia orientală şi în Murmania; iar nouă armate, din grupul lui Timocenco, — evaluate la aproape 80 de divizii, (67 de infanterie, 6 de cavalerie, 6 blindate şi 6 brigăzi blindate) — au fost nimicite de curând în dubla bătălie dela Wiasma-Briansk.

Generalul sovietic Jukov, comandantul unei armate, a fost însărcinat cu apărarea regiunei de vest a Moscovei. In jurul Moscovei numeroase

(Continuare in pag. 2-a)

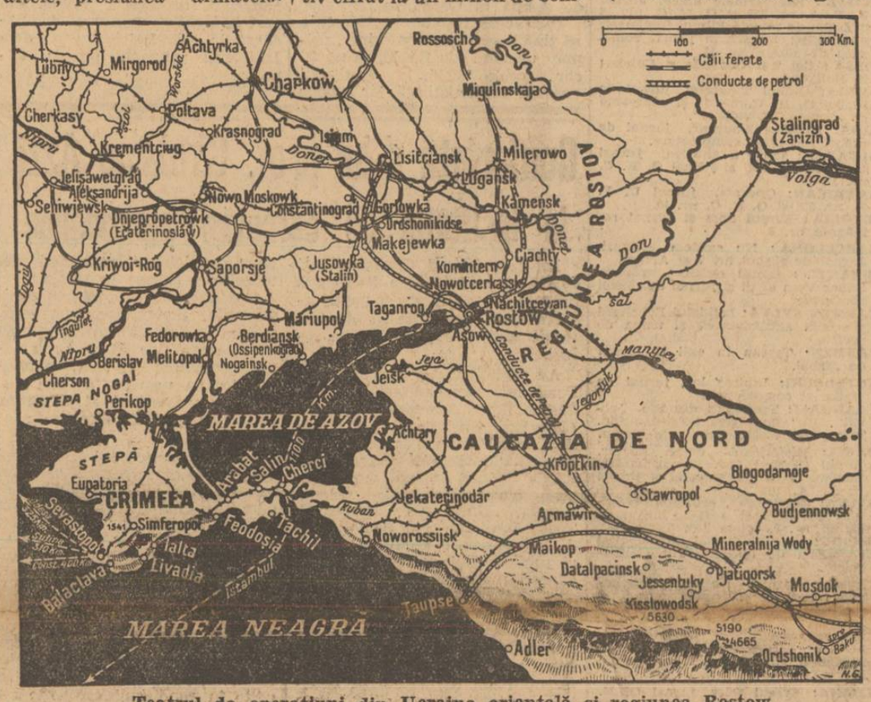

Teatrul de operaţiuni din Ucraina orientală şi regiunea Rostow

Cu avionul la Odesa

Primele impresii din fosta cetate a bolşevismului peste care flutură acum victorios tricolorul românesc

— DELA TRIMISUL NOSTRU SPECIAL —

Baricade pe străzile Odesei

20 Octombrie

Aşteptam cu nerăbdare să împărtăşesc cu o clipă mai de vreme cititorilor noştri, impresiile culese din Odesa — cetatea bolşevică de pe malul Mării Negre, înconjurată cu un brâu de fier şi beton — a cărei cucerire se înscrie printre faptele glorioase de arme ale armatei române, ce vor rămâne nepieritoare în istorie.

Prilejul de a trece pe urmele vitejilor noştri ostaşi, cari au nimicit rezistenţa trupelor roşii s'a ivit într'un moment când îl doream să fie cât mai apropiat de marea victorie din ziua de 16 Octombrie.

Un avion al Soc. L. A. R. E. S. ne-a fost pus la dispoziţie Luni dimineaţa de ministerul propagandei, pentru a ne duce spre locul unde s'au dat cele mai crâncene lupte pentru biruinţa românească.

La ora 9 fără un sfert, un avion bimotor, pilotat de căpitanul Udrischi, care e însoţit şi de comandorul Simion, comandantul aeroportului Băneasa, îşi ia sborul, îndreptându-se după largi virajuri, spre Galaţi.

Lăsăm în urma noastră, în uruit de motoare, sate minuscule, presărate pe şesul bărăganului, ogoare de porumb şi arătură ce-ţi dau impresia unor covoare nesfârşite, Ialomiţa şerpuitoare ca un fir de aţă albă.

Trecem peste Brăila şi lacul Sărat cât ai clipi din ochi, ocolim Galaţii şi Braţul pe la Sud sburând de aci înainte numai peste bălţi dealungul Dunării şi braţului Chilia.

Privim peste limanul Nistrului, un nesfârşit lanţ de bălţi şi insule îndreptându-ne spre litoralul Mării Negre, de un albastru închis.

După aproape două ore de sbor zărim în depărtare Odesa, care se întinde pe o mare distanţă dealungul malului Mării.

Suntem la 700 metri înălţime. Sub noi pământul apare ondulat din cauza colinelor. Privind mai cu atenţie pe fereastra avionului vezi foarte bine liniile tranşeelor bolşevice săpate în pământ şi cazematele din beton una lângă alta, ca nişte muşuroae de furnici. Tot terenul e răscolit de obuze, distingându-se gropile înegrite de explozii.

Ne aflăm deasupra Dalnicului, regiune puternic fortificată de bolşevici, pe care trupele române au cucerit-o prin lupte eroice, făcându-şi drum spre oraş.

Aterizăm în câmp, la marginea oraşului, pe un aerodrom improvizat, celelalte aeroporturi nefiind curăţite de mine.

După o jumătate de oră de mers cu maşina, pe o şosea prost întreţinută, ajungem în oraş. In cale întâlnim maşini militare, cu ostaşi români, care vin dinspre Tiraspol. Sunt voioşi, şi au o ţinută ireproşabilă.

Intrăm în oraş pe o stradă principală străjuită de o parte şi de alta de salcâmi. Dealtfel în tot oraşul, pe străzi, pe bulevarde şi în grădini publice nu există alţi arbori de cât salcâmi, pe care toamna îi-i îngălbenit.

Oraşul acesta cu clădiri monumentale, cu pieţe şi bulevarde largi, cu o întindere imensă că trebue să mergi ore în-

(Continuare in pag. 2-a)

Telegrama de felicitare a Ducelui şi răspunsul d-lui mareşal Antonescu

Cu ocazia ocupării Odeset de către trupele române, d. mareşal Ion Antonescu, conducătorul statului, a primit din partea Ducelui următoarea telegramă:

MAREŞALULUI ANTONESCU
CONDUCATORUL STATULUI
CARTIERUL GENERAL

Ştirea ocupării Odesei de către valoroasele trupe comandate de d-voastră a stârnit o vie bucurie poporului italian. Vă trimit felicitările mele cele mai prieteneşti împreună cu ale forţelor noastre armate.

MUSSOLINI

❖

D. Mareşal Antonescu a răspuns cu următoarea telegramă:

EXCELENTEI SALE
DUCELE MUSSOLINI

Vă rog să primiţi mărturia caldă a gratitudinii mele pentru mesagiul ce ne-aţi adresat în numele poporului italian, al Armatei şi al Excelenţei Voastre cu prilejul ocupării Odessei.

Excelenţa Voastră care a început cu două decenii în urmă lupta împotriva comunismului, poate azi trăi alături de noi această biruinţă în contra bolşevismului. La războiul anticomunist au contribuit nu numai armele italiene dar şi armele spirituale ale Fascismului.

MAREŞAL ANTONESCU

Felicitările d-lui von Ribbentrop şi răspunsul d-lui mareşal Antonescu

D. mareşal Ion Antonescu, conducătorul statului şi comandant de căpetenie al armatei, a primit următoarea telegramă de felicitări din partea d-lui Ioachim von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului:

EXCELENTEI SALE
CONDUCATORUL STATULUI
MAREŞAL ION ANTONESCU
Bucureşti

Vă rog, Excelenţă primiţi cordialele mele felicitări pentru marele succes obţinut de vitezele trupe româneşti prin cucerirea Odessei, după o luptă dârză, ca o încoronare a războiului dus împotriva bolşevismului.

IOACHIM VON RIBBENTROP
MINISTRUL DE EXTERNE
AL REICHULUI

La această telegramă, d. mareşal Ion Antonescu a răspuns următoarele:

EXCELENTEI SALE
IOACHIM VON RIBBENTROP
MINISTRUL DE EXTERNE
AL REICHULUI

Vă mulţumesc călduros pentru felicitările ce mi-aţi trimis după biruinţa dela Odessa care a dat Armatei noastre, după mândria de a lupta alături de Marea Armată Germană pe aceia de a-şi arăta credinţa în lupta pentru civilizaţie.

MAREŞAL ANTONESCU

Trupele germane inaintează spre Moscova şi Caucaz

Atitudinea Japoniei se precizează

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 20. — Situaţia militară e complet lămurită. După ştiri din sursă engleză, luptele s'au apropiat până la 30 kilometri de centrul Moscovei. Fabricile Moscovei au suspendat lucrul, iar toţi lucrătorii şi restul populaţiei construesc baricade.

Superioritatea evidentă a aviaţiei germane va contribui de sigur, în asemenea împrejurări la distrugerea completă a oraşului, afară de cazul când bolşevicii nu vor face aceasta la părăsirea lui.

Multe case au fost transformate în mici fortăreţe.

Pe frontul de sud, continuă urmărirea aripei drepte a trupelor mareşalului Budienny, iar trupele germane au ajuns la vre-o 12 kilometri de Rostov.

Cercurile americane arată în acest sens că se poate anunţa sfârşitul războiului mecanizat pentru Rusia, de oarece aceasta nu va mai avea la dispoziţie nici o regiune din care să se aprovizioneze cu petrol.

Ar fi de observat, că deşi aceste chestiuni nu sunt comentate la Berlin, se poate totuş spune că izolarea restului Rusiei Sovietice de regiunea petroliferă din Caucaz ar avea o deosebită însemnătate din punct de vedere militar.

Aceste constatări şi posibilităţi au produs temeri serioase în Anglia. Niciodată dela începutul războiului, nici chiar în timpul prăbuşirii Franţei, n'a fost în Anglia o atmosferă atât de deprimantă ca acum.

După un comentator al postului de radio New-York, există posibilitatea ca vapoarele de comerţ americane să acosteze în porturile engleze, însoţite de vase de război americane.

Concomitent, s'a cerut în Camera Reprezentanţilor ca Statele-Unite să-şi organizeze o armată care să opereze în afara teritoriului lor.

Fostul candidat la preşedinţie, Willkie, a declarat că Statele-Unite ar fi pierdut speranţa în pace şi că nici starea de pace cu Japonia nu va mai dura prea mult.

❖

La Tokio, situaţia continuă să se menţină în cadrul pactului tripartit.

Toate declaraţiile făcute la Tokio, lasă să se înţeleagă că Japonia va lua în curând hotăriri de mare însemnătate.

Declaraţiile primului ministru japonez, generalul Tojo, dau destule lămuriri în această privinţă. Presa germană este, în schimb, foarte rezervată în toate aceste chestiuni.

❖

In ce priveşte relaţiile franco-germane, nu se spune aci decât că se întâmplă lucruri însemnate.

Reprezentanţa diplomatică germană dela Vichy funcţionează ca o secţie a ambasadei germane dela Paris. Nu se ştie încă în ce mod va funcţiona reprezentanţa franceză la Berlin. Se presupune totuş, că această reprezentanţă, chiar dacă nu va avea caracterul unei ambasade, va funcţiona în fosta clădire a ambasadei franceze din capitala Reichului.

Stalin îşi va stabili cartierul general intr'un tren blindat

Stockholm, 20 (Rador). — *Corespondentul agenţiei „D. N. B." transimte:*

Corespondentul din Istanbul al ziarului „Atfon Bladet" anunţă că Stalian a părăsit oraşul Moscova, plecând intr'o direcţie necunoscută.

In cercurile bine informate se crede că Stalin îşi va stabili cartierul general intr'un tren blindat, neavând astfel o reşedinţă stabilă.

VIZITÂND ODESA...

de AL. DEMETRESCU

Insoţind pe calea aerului 2 ziarişti italieni, d-nii Guzman şi Cucco — ambii atât de dornici să fie primii vizitatori civili ai Odesei cucerite, — am aterizat Duminica trecută pe unul din multiplele aerodroame din marginea oraşului, asupra căruia aveam doar vagi informaţiuni că ar fi fost de curând curăţit de „minele" pe cari bolşevicii — la plecare — le semănase cu atâta dărnicie.

Mărturisesc că momentul aterizării a constituit pentru mine o grea cumpănă: pe deoparte dorinţa fierbinte a oaspeţilor şi a mea de a călca glorioasa urmă a bravilor armatei a IV-a, iar pe de alta, grija pentru viaţa intregului echipaj.

Am aterizat totuşi cu bine — probă acest reportaj — şi ne-am îndrepat grăbiţi inspre oraşul cel mai important al Transnistriei, pentru cucerirea căruia armata română a scris una din cele mai glorioase pagini.

Am intrat pe o stradă asfaltată, largă şi lungă de 3—4 km., găurită de bombe şi brăzdată aproape la fiecare sută de metri de rămăşiţele unor baricade construite din piatră, saci cu nisip, tramvaie şi mobile, la cari au lucrat cu sila sute de femei şi de copii.

In dreapta şi în stânga, case mari — de câte 3-4 etaje — odinioară frumoase, din care azi, rare ori mai poţi alege una întreagă, în urma bombardamentelor furioase ale aviaţiei şi artileriei române.

Intâlnim locuitori — femei şi bărbaţi — cu înfăţişeri livide de suferinţă şi foame şi cari ne arată drumul către port, ţinta principală a primei noastre vizite în Odessa.

Intrăm pe strada „Sporturilor" şi trecem pe lângă o biserică pe care cei fără Dumnezeu au transformat-o intr'un restaurant popular şi în frizerie...

In centrul oraşului — ceva mai puţin distrus — soldaţii noştri conduc circulaţia vehiculelor, marcând începutul ordinei creiatoare ce va urma — desigur — glorioaselor lor fapte.

Dela colonelul C. Eftimiu — care a intrat printre primii în oraş comandând un detaşament de care de asalt — aflăm că armata bolşevică inainte de a se preda, transformând bătălia intr'un adevărat Dunquerque, a aruncat în mare sau a dat foc intregei provizii de făină, zahăr şi alte alimente, lăsând în voia soartei o populaţie infometată de un regim sever de restricţiuni în urma cărora viaţa ajunsese imposibilă. Este suficient să adaug că pentru fiecare familie — nu pentru o persoană cum s'ar crede — raţia de hrană zilnică — se limitase doar la 200 grame pâine...

In port — în frumosul port de odinioară al Odessei — efectul retragerei grăbite şi al bombardamentelor aeriene, este impresionant. Sute şi mii de arme şi muniţii de tot felul, tankuri de diferit tonaj; maşini sau vehicule distruse sau arse; mărfuri aparţinând populaţiei şi armatei, stau aruncate in toate părţile ca intr'o imensă hală de fiare vechi.

Gara şi debarcaderul distruse intr'o îngrămădire de fier, moloz şi cărămidă, iar pe intinsul cheilui, locurile de explozie a bombelor, stau înşiruite aproape unul lângă altul...

In bazinul portului, 2 mari vapoare de transport zac aplecate pe o coastă, incremenite de bombele aviaţiei române şi germane!

Ne intoarcem spre aerodrom pe un alt drum. Aceiaş ruină aceiaş mizerie trupească şi sufletească a unei populaţii indobitocită după urma celor 25 de ani de „paradis" bolşevic.

Intâlnim coloane de prizonieri bolşevici iar la un colţ de stradă, o fetiţă, desculţă şi îmbrăcată în sdrenţe, ne cere de mâncare plângând...

M. S. Regina Mamă Elena, în vizita pe care a făcut-o la spitalele cu răniţi din Craiova, s'a oprit la patul fiecărui ostaş, impărţind daruri şi cuvinte de mângâere

INALTE PERSONALITĂŢI MILITARE DISTINSE CU DECORAŢII ROMÂNEŞTI

M. S. Regele a conferit decoraţiunile de războiu inaltelor personalităţi militare germane, precum şi ofiţerilor superiori, după cum urmează:

ORDINUL MILITAR „MIHAI VITEAZUL" CLASA III, CLASA II ŞI CLASA I

Reich-Mareşalului Goering, pentru modul cum a condus operaţiunile aeriene ale armatei Reichului şi pilda de iniţiativă, curaj şi dispreţ de moarte, prin care a insufleţit sburătorii.

Marelui Amiral Dr. Raeder, pentru felul cum a condus operaţiile flotei germane pe intinsul Oceanului şi al Mărilor, contribuind la victoria armatelor aliate.

Generalului Feldmarschall Brauchitsch, pentru modul strălucit cum a condus operaţiunile giganticei armate germane, ducând-o fulgerător din victorie în victorie.

Generalului Feldmarschall Keitel, pentrucă a imprimat tuturor comandamentelor ritmul unor operaţiuni fulgerătoare şi victorioase.

(Continuare in pag. 2-a)

Imense depozite de materiale de război, capturate de trupele române în portul Odesa